

Briselē, 10.11.2014.
COM(2014) 698 final

2014/0331 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES UN KOMISIJAS LĒMUMS

par nostāju, kas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas vārdā jāpieņem Asociācijas padomē, kas izveidota ar Asociācijas nolikumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses, attiecībā uz Asociācijas padomes un Asociācijas komitejas reglamenta pieņemšanu, divu apakškomiteju izveidi un atsevišķu Asociācijas padomes pilnvaru deleģēšanu Asociācijas komitejai īpašā sastāvā tirdzniecības jautājumu risināšanai

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS / VISPĀRĪGA INFORMĀCIJA

Pievienotais priekšlikums ir uzskatāms par juridisku instrumentu, ar ko tiek apstiprināta Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas nostāja, kuru paredzēts pieņemt Asociācijas padomē (kas izveidota ar Asociācijas nolīgumu (turpmāk “nolīgums”) starp Eiropas Savienību, Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm un Ukrainu) attiecībā uz Asociācijas padomes un Asociācijas komitejas reglamenta pieņemšanu, divu apakškomiteju izveidi un atsevišķu Asociācijas padomes pilnvaru deleģēšanu Asociācijas komitejai sastāvā, kas atbild par tirdzniecības lietām.

ES un Ukraina 2007. gada martā sāka sarunas par visaptverošu un vērienīgu asociācijas nolīgumu starp ES un Ukrainu. ES un Ukraina 2008. gada februārī pēc lēmuma par Ukrainas iestāšanos PTO sāka sarunas par Asociācijas nolīguma pamatelementu – daļu par padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības zonu (*DCFTA*).

Asociācijas nolīgums ir vispilnīgākais šāda veida nolīgums, par kādu ES jebkad ir veikusi sarunas, it īpaši attiecībā uz tirdzniecības un ekonomisko integrāciju, kas ir daudz vairāk nekā tikai tirgus atvēršana. Nolīguma mērķis ir ātrāk padziļināt politiskās un ekonomiskās attiecības starp Ukrainu un ES, kā arī izraudzītās jomās virzīt Ukrainas pakāpenisku ekonomisko integrāciju ES iekšējā tirgū, it īpaši līdz ar *DCFTA* izveidi.

Padome 2014. gada 23. jūnijā pieņēma lēmumu¹ par to, lai Eiropas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas un to dalībvalstu vārdā parakstītu Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses, un provizoriski piemērotu atsevišķus tā nodaļu noteikumus, tostarp tā daļu par padziļinātu un visaptverošu brīvās tirdzniecības zonu (*DCFTA*). Nolīguma politiskās nodaļas jau bija parakstītas iepriekš – 2014. gada 21. martā². Pēcāk nolīgums tika parakstīts Briselē piektdien, 2014. gada 27. jūnijā Eiropadomes sanāksmes ietvaros.

Ukraina nolīgumu ratificēja septembrī un vēl tajā pašā mēnesī apmainījās ar ES ar attiecīgiem paziņojumiem, un līdz ar to 2014. gada 1. novembrī var sākties provizoriskā piemērošana. Tomēr pēc apspriešanās ar Ukrainas pusi, ņemot vērā vispārējos centienus īstenot miera procesu Ukrainā, tika panākta vienošanās, ka līdz 2015. gada 31. decembrim tiek atlikta ar tirdzniecību saistīto (IV sadaļas) noteikumu Asociācijas nolīgumā starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses (turpmāk “Asociācijas nolīgums”), provizoriskā piemērošana un ka vienlaikus turpina piemērot Savienības pastāvīgos tirdzniecības pasākumus Ukrainas atbalstam.

Līdz ar to Asociācijas nolīguma III, IV, V, VI un VII sadaļas attiecīgo noteikumu, kā arī saistīto pielikumu un protokolu provizoriskā piemērošana stāsies spēkā pakāpeniski. Attiecībā uz III, V, VI un VII sadaļu un saistītajiem pielikumiem un protokoliem paziņojumi, kas paredzēti Asociācijas nolīguma 486. pantā, tika izdarīti septembra beigās kopsakarā ar noteikumu paziņošanu, kas paredzēta Padomes Lēmuma 2014/295/ES 4. pantā. Attiecībā uz IV sadaļu un saistītajiem pielikumiem un protokoliem paziņojumi tika izdarīti tā, ka

¹ OV L 278, 15.9.2014., 1.–8. lpp.

² OV L 161, 29.5.2014., 1. lpp.

provizoriskā piemērošana var stāties spēkā 2016. gada 1. janvārī pēc papildu paziņojuma, kas paredzēts Asociācijas nolīguma 486. pantā.

Provizoriskā piemērošana ir paredzēta nolūkā saglabāt līdzsvaru starp savstarpējām ekonomiskajām interesēm un kopīgajām vērtībām, ņemot vērā ES un Ukrainas kopīgo vēlmi sākt attiecīgo nolīguma daļu īstenošanu un izpildi, lai vēl pirms nolīguma noslēgšanas sekmētu reformu drīzu ietekmi uz nozarēm būtiskiem jautājumiem.

2. SARUNU REZULTĀTI

Nolīguma ar Ukrainu VII sadaļā ir paredzēta institucionālā sistēma, kas ir nepieciešama nolīguma pienācīgai darbībai un īstenošanai. Ar nolīguma 461. panta 1. punktu tiek izveidota Asociācijas padome ministru līmenī, kas pārrauga un uzrauga nolīguma piemērošanu un īstenošanu.

Saskaņā ar nolīguma 464. panta 1. punktu tiek izveidota arī Asociācijas komiteja, kas sagatavo Asociācijas padomes sanāksmes un apspriedes, attiecīgos apstākļos īsteno Asociācijas padomes lēmumus un kopumā nodrošina asociācijas attiecību nepārtrauktību un nolīguma pienācīgu darbību.

Asociācijas padome un Asociācijas komiteja var nolemt izveidot apakškomitejas vai citas struktūras, kas var tai līdzēt veikt tās pienākumus; tā nosaka šādu apakškomiteju vai struktūru sastāvu, pienākumus un darbības kārtību. Turklāt Asociācijas padome ir pilnvarota grozīt vai atjaunināt nolīguma pielikumus (sk. nolīguma 463. panta 3. punktu). Tā var deleģēt Asociācijas komitejai savas pilnvaras, tostarp pilnvaras pieņemt saistošus lēmumus (sk. nolīguma 465. panta 2. punktu).

Asociācijas komiteja tiekas speciālā sastāvā, lai risinātu visus jautājumus saistībā ar nolīguma IV sadaļu (Tirdzniecība un ar tirdzniecību saistīti jautājumi) (sk. nolīguma 465. panta 4. punktu). Nolīguma daļā, kas attiecas uz *DCFTA*, ir paredzēts izveidot speciālas apakškomitejas, kuras atbild par sanitārām un fitosanitārām lietām, muitu, ģeogrāfiskās izcelsmes norādēm, kā arī tirdzniecību un ilgtspējīgu attīstību un kuras palīdz Asociācijas komitejai veikt tās pienākumus.

Ir paredzēts izveidot arī pilsoniskās sabiedrības un parlamentārās sadarbības forumus.

Lai nodrošinātu to, ka nolīguma daļa par *DCFTA* tiek īstenota vienmērīgi un laikus (it īpaši attiecībā uz vairāku ar tirdzniecību saistītu nolīguma pielikumu atjaunināšanu vai grozīšanu), tiek ierosināts šādas Asociācijas padomes pilnvaras deleģēt Asociācijas komitejai (tirdzniecības lietu sastāvā). Šāda deleģēšana nodrošinās nepieciešamo saikni starp tehniska rakstura diskusijām šajā komitejā, kā īstent tirdzniecības jomā uzņemtas saistības, tostarp tādas, kas attiecas uz Ukrainas tiesību aktu tuvināšanu ES *acquis*, kā arī radīs apstākļus, lai laikus varētu veikt šādu diskusiju sekojumdarbības.

Lai pabeigtu institucionālās sistēmas izveidi un lai dotu iespēju ekspertu līmenī diskutēt par galvenajām jomām, uz kurām attiecas nolīguma provizoriskā piemērošana, tiek ierosināts izveidot divas apakškomitejas ar šādu attiecīgu nosaukumu:

- 1) Tieslietu, brīvības un drošības apakškomiteja,
- 2) Ekonomikas un citu nozaru sadarbības apakškomiteja,

Apakškomiteju izveides nolūks ir pievērst galveno uzmanību tēmām, kurās tiek sagaidīti konkrēti rezultāti, nevis vairākus gadus pēc kārtas nemainīgi aptvert vienu un to pašu tēmu loku.

Pēc pušu vienošanās pēcāk varētu tikt izveidotas vēl citas apakškomitejas.

Asociācijas nolīgumā ir paredzēta sadarbība daudzās nozarēs, bet galvenā uzmanība ir pievērsta pamatreformu atbalstam, ekonomikas atveseļošanai un izaugsmei, pārvaldībai un nozaru sadarbībai 28 jomās, piemēram, tieslietās, enerģētikā, transportā, statistikā, vides aizsardzībā un veicināšanā, rūpniecības un mazo un vidējo uzņēmumu sadarbībā, lauksaimniecībā un lauku attīstībā, sociālajā politikā, pilsoniskās sabiedrības sadarbībā, patērētāju tiesību politikā, valsts pārvaldes reformā, izglītībā, apmācības un jaunatnes lietās, kā arī sadarbībā kultūras jomā.

Visās šajās jomās pastiprināta sadarbība sākas, balstoties uz pastāvošo sistēmu – gan divpusējo, gan daudzpusējo – ar mērķi panākt sistemātiskāku dialogu, kā arī informācijas un paraugprakses apmaiņu. Galvenais nodaļās par nozaru sadarbību ir vispusīgs izklāsts par pakāpenisku regulējuma tuvināšanu attiecīgajiem ES *acquis*, kas izklāstīti nolīguma pielikumos. Konkrēti laika grafiki par Ukrainas īstenoto regulējuma tuvināšanu atsevišķām ES *acquis* daļām un to īstenošanu būs izmantojami kā sadarbības procesa orientieri un arī kā Ukrainas iekšzemes reformu un modernizācijas programmas pamats.

Nolīgumā bieži minētais “regulārais dialogs” var attiekties uz visām iepriekš minētajām politikas jomām. Tādēļ otrā apakškomiteja var tikties dažādos sastāvos – atbilstoši konkrētajām vajadzībām. Šis priekšlikums ir balstīts uz pieredzi, kas gūta saistībā ar partnerības un sadarbības līgumu ar Ukrainu, un tā mērķis ir racionalizēt apakškomiteju struktūras darbību Asociācijas nolīguma ietvaros.

ES un Ukraina ir apņēmušās nolīgumu īstenot ātri un iedarbīgi. Tādēļ šā priekšlikuma mērķis ir nodrošināt, ka nolīguma institucionālā sistēma var sākt darboties pēc iespējas drīz. Lai to veicinātu, izšķiroša nozīme būs tam, ka ātri tiks īstenots Asociācijas padomes, Asociācijas komitejas un apakškomiteju reglamenta pieņemšanas process, lai tās drīz var sākt savu darbību. Ir paredzēts pirmo Asociācijas padomes sanāksmi kopā ar Ukrainu rīkot pēc iespējas drīz pēc provizoriskās piemērošanas uzsākšanas, vēlams pirms gada beigām.

3. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

Attiecībā uz Savienību pieņemšanai Asociācijas padomē (kas izveidota ar Asociācijas nolīgumu starp ES un Ukrainu) paredzētās Savienības nostājas apstiprināšanas tiesiskais pamats ir Līgums par Eiropas Savienības darbību un it īpaši tā 218. panta 9. punkts. Attiecībā uz *Euratom* pieņemšanai Asociācijas padomē (kas izveidota ar Asociācijas nolīgumu starp ES un Ukrainu) paredzētās nostājas apstiprināšanas tiesiskais pamats ir Eiropas Atomenerģijas kopienas dibināšanas līgums un it īpaši tā 101. pants.

Nemot vērā iepriekš minētos sarunu rezultātus un pamatojoties uz LESD 218. panta 9. punktu un *Euratom* līguma 101. pantu, Eiropas Komisija ierosina Padomei pieņemt lēmumu, ar ko apstiprina Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas nostāju, kas jāpieņem pirmajā ES un Ukrainas Asociācijas padomes sanāksmē attiecībā uz:

- Asociācijas padomes un Asociācijas komitejas reglamentu,
- divu apakškomiteju izveidi,

kā arī

- atsevišķu Asociācijas padomes pilnvaru deleģēšanu Asociācijas komitejai īpašā sastāvā tirdzniecības jautājumu risināšanai.

PADOMES UN KOMISIJAS LĒMUMS

par nostāju, kas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas vārdā jāpieņem Asociācijas padomē, kas izveidota ar Asociācijas nolīgumu starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses, attiecībā uz Asociācijas padomes un Asociācijas komitejas reglamenta pieņemšanu, divu apakškomiteju izveidi un atsevišķu Asociācijas padomes pilnvaru deleģēšanu Asociācijas komitejai īpašā sastāvā tirdzniecības jautājumu risināšanai

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

- (1) Asociācijas nolīguma starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienu un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses (turpmāk “nolīgums”) 486. pantā ir paredzēts, ka atsevišķas nolīguma daļas tiek piemērotas provizoriski.
- (2) Padomes 2014. gada 17. marta lēmuma³ un 2014. gada 23. jūnija lēmuma⁴ par to, lai parakstītu un provizoriski piemērotu nolīgumu, 4. pantā ir konkretizēti atsevišķi nolīguma noteikumi, kas ir piemērojami provizoriski.
- (3) Nolīguma 462. panta 2. punktā ir noteikts, ka Asociācijas padome pieņem savu reglamentu.
- (4) Nolīguma 464. panta 1. punktā ir noteikts, ka Asociācijas komiteja palīdz Asociācijas padomei veikt tās pienākumus, savukārt 465. panta 1. punktā ir noteikts, ka Asociācijas padome savā reglamentā nosaka Asociācijas komitejas pienākumus un darbības kārtību.
- (5) Nolīguma 462. panta 3. punktā ir noteikts, ka Asociācijas padomi pārmaiņus vada Savienības pārstāvis un Ukrainas pārstāvis.
- (6) Nolīguma 466. panta 2. punktā ir noteikts, ka, ja tas ir nepieciešams nolīguma īstenošanai, Asociācijas padome var nolemt izveidot apakškomitejas vai citas struktūras konkrētās jomās, kuras var tai palīdzēt veikt tās pienākumus.
- (7) Asociācijas padome ir atbildīga par nolīguma piemērošanas un īstenošanas pārraudzību un uzraudzību. Asociācijas padome var deleģēt Asociācijas komitejai savas pilnvaras, tostarp pilnvaras pieņemt saistošus lēmumus. Ir atbilstoši, ka saskaņā ar nolīguma 463. panta 3. punktu un 465. panta 2. punktu Asociācijas padome deleģē nolīguma 465. panta 4. punktā minētajai Asociācijas komitejai īpašā sastāvā

³ OV L 161, 29.5.2014., 1. lpp.

⁴ OV L 278, 15.9.2014., 1.–8. lpp.

tirdzniecības jautājumu risināšanai savas pilnvaras atjaunināt vai grozīt šā nolīguma pielikumus, kuri attiecas uz IV sadaļas (Tirdzniecība un ar tirdzniecību saistīti jautājumi) 1. nodaļu (pielikums I-C un I-D), 3., 5., 6. un 8. nodaļu, ciktāl minētajās nodaļās nav speciālu normu par šā nolīguma pielikumu atjaunināšanu vai grozīšanu.

- (8) Lai nodrošinātu nolīguma iedarbīgu īstenošanu, pēc iespējas drīz (piemēram, izmantojot rakstveida procedūru) būtu jāpieņem reglaments,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

1. Ar šo tiek apstiprināta nostāja, kas Savienības un Eiropas Atomenerģijas kopienas vārdā ir jāpieņem Asociācijas padomē, kura izveidota saskaņā ar 464. pantu Asociācijas nolīgumā starp Eiropas Savienību un Eiropas Atomenerģijas kopienas un to dalībvalstīm, no vienas puses, un Ukrainu, no otras puses, attiecībā uz:
 - Asociācijas padomes un Asociācijas komitejas reglamenta pieņemšanu,
 - apakškomiteju izveidi un to reglamenta pieņemšanu,kā arī
 - atsevišķu Asociācijas padomes pilnvaru deleģēšanu Asociācijas komitejai īpašā sastāvā tirdzniecības jautājumu risināšanai saskaņā ar Asociācijas padomes lēmumu projektiem, kas pievienoti šim lēmumam.
2. Savienības pārstāvji Asociācijas padomē ir tiesīgi bez Padomes papildu lēmuma saskaņot nelielas tehniskas izmaiņas lēmumu projektos.

2. pants

Asociācijas padomes priekšsēdētāja, kas pārstāv Savienības pusi, pienākumus veic Savienības Augstā pārstāve ārlietās un drošības politikas jautājumos.

3. pants

Šis lēmums stājas spēkā tā pieņemšanas dienā.

Briselē,

Padomes vārdā
priekšsēdētājs

Komisijas vārdā
priekšsēdētājs